

ŠKOFIJSKI LIST

32.

O zakupovanju cerkvenih in nadarbinskih zemljišč.

Navod za upravo cerkvenega, ustanovnega in nadarbinskega premoženja v ljubljanski škofiji iz l. 1860. govori v §§ 21.—23. o zakupovanju cerkvenih zemljišč. Podrobnejši pouk o tem predmetu dajo strokovne knjige, n. pr.: Poč: Duhovski poslovnik, § 16.; Karl Seidl: Die Verwaltung des kirchlichen und Pfründenvermögens in Österreich, 1905, str. 103 sqq.; Dannerbauer: Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat-Klerus Österreichs, 1909³, str. 1612 sqq.

Izkušnja pa uči, da se mnogi cerkveni predstojniki ne ozirajo na predpise in da nastane vsled tega marsikak neljub zapletljaj.

C. kr. finančna prokuratura za Kranjsko je torej z ozirom na potrebno pravilno postopanje pri zakupovanju sestavila navod in vse potrebne obrazce in ga predložila z dopisom z dne 24. julija 1909, št. 1629/I na vpogled c. kr. deželni vladi.

V smislu dopisa c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 21. avgusta 1909, šte. 18.184 se ta navod s slovenskim prevodom tu objavlja in obenem naroča, naj se v danih slučajih vsi oskrbniki cerkvenih in nadarbinskih zemljišč v ljubljanski škofiji strogo po njem ravnaajo.

Kn.-šk. ordinariat v Ljubljani,

dne 4. aprila 1910.

✠ **Anton Bonaventura**, l. r.
knezoškof.

Vorschrift

für die Kirchen- und Pfründenvorsteher bei Verpachtung von Kirchen- und Pfründen-Grundstücken.

§ 1. Zu jeder Verpachtung von Kirchen- (Pfründen-) Gründen im öffentlichen Versteigerungswege ist gemäß § 55, Absatz 2, der krainischen Gemeindeordnung die Bewilligung der Gemeindevorsteherung erforderlich. Ohne diese Bewilligung vorgenommene versteigerungsweise Verpachtungen sind ungültig.

§ 2. Die Vornahme der lizitationsweisen Verpachtung ist in ortsüblicher Weise kundzumachen. Je nach den Ortsverhältnissen und nach der Bedeutung des Pachtobjektes kann auch eine Einschaltung der Kundmachung in die Landesblätter erfolgen.

§ 3. Der Ort, an welchem die Verpachtung vorgenommen werden soll, wird durch die Lage der Grundstücke oder durch den Vorteil der Kirche (Pfründe) bestimmt.

Predpis

glede zakupovanja cerkvenih in nadarbinskih zemljišč.

§ 1. Za vsako zakupovanje cerkvenih ali nadarbinskih zemljišč je po § 55., odst. 2., kranjskega občinskega reda potrebno dovoljenje županstva. Brez tega dovoljenja izvršeno dražbeno zakupovanje je neveljavno.

§ 2. Izvršitev dražbenega zakupovanja se mora razglasiti po krajevnih navadah. Razglas se sme vsled krajevnih razmer ali vsled pomembnosti zakupnega predmeta objaviti v deželnih listih.

§ 3. Kraj, kjer naj se zakupovanje izvrši, določi lega zemljišč ali korist cerkve oziroma nadarbine.

§ 4. Der Kirchen-(Pfründen-)Vorsteher hat bei jeder Lizitation, auch wenn dieselbe durch die Gemeindevorsteherung vorgenommen wird, zu erscheinen und dafür zu sorgen, daß in dem Lizitationsprotokolle das Verpachtungsobjekt mit allen seinen Merkmalen genau bezeichnet werde, daß in den Bedingungen, welche das (sub II) Formular des Lizitationsprotokolls enthält, nur unvermeidliche, durch die Ortsverhältnisse bedingte Änderungen gemacht werden, daß bevollmächtigte Lizitanten ihre Vollmachten vorlegen und daß das Lizitationsprotokoll von dem meistbietenden Pächter rechtsgültig, d. i., entweder eigenhändig oder durch einen Namensfertiger und zwei unbedenklichen Zeugen unterschrieben werde.

Wenn aus besonders wichtigen Gründen der Erlag einer Kautions zur Sicherstellung der Erfüllung der Vertragspflichten seitens des Pächters wünschenswert erscheint, haben die Kirchen- (Pfründen-)Vorsteher über die vorherige Einholung der Zustimmung des fürstbischöflichen Ordinariates die für diesen Fall im Lizitationsprotokolle Formular sub NB festgesetzten Punkte in das Lizitationsprotokoll aufzunehmen und dieses nebst dem Formulare der Pfandbestellungs-urkunde der lizitatorischen Verpachtung zu Grunde zu legen.

§ 5. Bei schon verpachtet gewesenen Gründen ist der frühere Pachtzins, sonst aber der Durchschnittsertrag, welcher sich bei Weingärten nach einer 15jährigen, bei anderen Gründen nach einer 19jährigen Wirtschaftsperiode ergibt, als Ausrufspreis anzunehmen.

§ 6. Wird bei der Lizitation der Ausrufspreis nicht erzielt und ist anzunehmen, daß dies auch bei einer zweiten Lizitation nicht erfolgen dürfte, so ist von der Kirchenvorsteherung unter Vorlage der auf diese Lizitation bezüglichen Akten und Angabe von Gründen beim fürstbischöflichen Ordinate um die Genehmigung der Verpachtung unter dem Ausrufspreise eventuell aus freier Hand anzusuchen.

§ 7. Bei Verpachtung auf die Dauer von mehr als drei Jahren ist gemäß § 51 des Gesetzes vom 7. Mai 1874 R.-G.-Bl. Nr. 50 und der Ministerialverordnung vom 20. Juni 1860 R.-G.-Bl. Nr. 162 die höhere Genehmigung des Versteigerungsaktes vorzubehalten und einzuholen.

§ 8. Die Bestimmung der Dauer der Pachtzeit ist dem Ermessen der Kirchen- (Pfründen-)Vorsteher überlassen. Doch sollen Äcker nur auf 3 — 6 — 9 Jahre, Wiesen auf 1 — 3 — 6 — 9 Jahre, Weingärten auf 9 — 12 — 15 Jahre verpachtet werden.

§ 9. Die Lizitation hat entweder nach den einzelnen Grundstücken oder nach ganzen Komplexen von Grundstücken zu erfolgen, je nachdem es für die Kirche (Pfründe) nach Ansicht des Vorstehers vorteilhafter erscheint.

§ 4. Cerkveni (nadarbinski) predstojnik se mora vselej udeležiti dražbe, čeprav jo vodi županstvo, in mora skrbeti, da se v dražbenem zapisniku zakupni predmet z vsemi svojimi znaki natančno zaznamuje, da se glede pogojev, ki jih vsebuje vzorec (II) dražbenega zapisnika, izvrše le neizogibne po krajevnih okolnostih provzročene izpremembe, da se pooblašчени draživci izkažejo s pooblastili in da dražbeni zapisnik zakupnik pravomočno podpiše, ali lastnoročno ali po podpisavcu in dveh nesumljivih pričah.

Če je vsled posebno važnih razlogov potrebna varščina, da se zagotovi izpolnitev pogojenih dolžnosti, morajo cerkveni (nadarbinski) predstojniki po zadobljenem ordinariatnem privoljenju v dražbenem zapisniku (vzorec pod NB) določene točke sprejeti v dražbeni zapisnik in ta se mora potem poleg obrazca zastavodajne listine vzeti za podlago dražbenemu zakupovanju.

§ 5. Pri že v zakup danih zemljiščih se vzame za izklicno ceno zadnja zakupna cena, sicer pa povprečni donos, ki se izračuna pri vinogradih po 15letni, pri drugih zemljiščih po 19letni gospodarski dobi.

§ 6. Če se pri dražbi ne doseže izklicna cena, in če se sluti, da se tudi pri drugi dražbi ne bo dosegla, mora cerkveno predstojništvo vse to dražbo zadevajoče listine predložiti ordinariatu in prositi dovoljenja, da se vsled v prošnji navedenih razlogov zemljišča dajo v zakup tudi pod izklicno ceno oziroma prostovoljno.

§ 7. Če se hoče dati posestvo za več kot za tri leta v zakup, se mora v zmislu § 51. zak. z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50 in ministrske naredbe z dne 20. junija 1860, drž. zak. št. 162 dobiti dovoljenje kn.-šk. ordinariata in c. kr. deželne vlade.

§ 8. Zakupno dobo določuje cerkveno (nadarbinsko) predstojništvo. Vendar pa naj se njive dajo v zakup na 3—6—9 let, travniki na 1—3—6—9 let, vinogradi na 9—12—15 let.

§ 9. Draže naj se posamezna zemljišča ali cele skupine zemljišč, kakor se zdi cerkvenemu (nadarbinskemu) predstojništvu koristneje.

§ 10. Das Lizitationsprotokoll, welches die Stelle eines Vertrages zu vertreten hat, ist von dem Meistbieter (oder jeder Gemeinschaft von Meistbietern) sofort bei Unterfertigung des Protokolls mit einer Stempelmarke von je 1 K vorschriftsmäßig zu versehen, außerdem, sobald das Protokoll von dem fürstbischöflichen Ordinariate genehmigt worden sein wird, auf Kosten der Pächter klassenmäßig stempeln zu lassen und eine beglaubigte Abschrift unter Angabe der Daten einer allfälligen Ordinariatsermächtigung der Kirchenrechnung beizulegen.

§ 11. Im übrigen wird auf die Bestimmungen der §§ 21, 22, 23, 138 und 139 der „Anweisung zur Verwaltung des Kirchen- und Pfründenvermögens“ in in der Laibacher Diözese 1860 verwiesen. (Erlaß des Ministerium für Kultus und Unterricht vom 20. Dezember 1860, Zahl 18.555, an die k. k. Statthalterei zu Triest.)

§ 10. Dražbeni zapisnik, ki namestuje pogodbo, naj takoj ob podpisu najvišji ponudnik (ali skupno najvišji ponudniki) pravilno kolkuje s kolkom 1 K, potem pa, ko je ordinariat zapisnik odobril, se še drugi kolki dostavijo. Poverjeni prepis z morebitnim dostavkom ordinariatnega pooblastila se priloži cerkvenim računom.

§ 11. Sicer se pa cerkvena predstojništva opozarjajo na določbe §§ 21, 22, 23, 138 in 139, navoda za upravo cerkvenega, nadarbinskega in ustanovnega premoženja v ljubljanski škofiji iz l. 1860. (Odlok c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 20. decembra 1860, št. 18,555 na c. kr. namestništvo v Trstu.)

Eingabe an die Gemeinde-Vorsteherung um Bewilligung zur Vornahme der Versteigerung.

An
die Gemeinde-Vorsteherung
in

Die gefertigte Vorsteherung der Kirche (Pfründe) in ..... als Eigentümerin der nachbenannten Grundstücke, Parzelle Nr. .... Katastralgemeinde ..... der Grundbuchseinlage Zahl ..... stellt unter Anschluß der Lizitationsbedingnisse das Ansuchen, die Gemeinde-Vorsteherung wolle im Sinne des § 55, Abs. 2 der krainischen Gemeinde-Ordnung die Bewilligung zur Vornahme der versteigerungsweisen Verpachtung obenbezeichneter Grundstücke erteilen und die Vornahme der öffentlichen Versteigerung in ortsüblicher Weise verlautbaren (event. für die Vornahme der öffentlichen Versteigerung den Termin ..... in ..... anberaumen.)

Datum.

Unterschrift

L. S. a) des Pfarrers allein bei Pfarrpfründen.
b) des Pfarrers und der beiden Kirchenpröbste bei Kirchenpfründen.

Lizitationsprotokoll

aufgenommen am (Datum) .....
in (Ort) .....

Vloga na županstvo za dovoljenje dražbe.

Županstvu
v

Podpisano predstojništvo cerkve (nadarbine) v ..... kot lastnice naslednjih zemljišč, parc. štev. .... prosi ob prilogi dražbenih pogojev, županstvo blagovoli v smislu § 55., odst. 2 občinskega reda za Kranjsko dovoliti dražbeno zakupovanje zgoraj označenih parcel in po krajevni navadi razglasiti javno dražbo na dan ..... v .....

Datum.

Podpis

L. S. a) župnikov pri župni nadarbini.
b) župnikov in obeh ključarjev pri cerkvenem zemljišču.

Dražbeni zapisnik.

spisan dne .....
v .....

Gegenstand:

Die Vornahme der mit Dekret der Gemeindevorsteherung
in ..... vom ..... Z. ....
bewilligten versteigerungsweisen Verpachtung der
Gründe der Kirche (Pfründe) in .....

Gegenwärtig:

(Name, Beschäftigung und Wohnort der Anwesenden)

.....

Bedingungen

unter welchen die Kirchen-(Pfründen-)Grundstücke ver-
pachtet werden, sind folgende:

1. Die Grundstücke werden auf die Dauer von
..... (Dauer der Pachtzeit) ..... Jahren,
das ist vom (Tag und Jahr) ..... bis
(Tag und Jahr des Ablaufes) ..... an
den Meistbietenden zu landesüblicher Benützungsweise)
jedoch mit Ausschluß der Jagdnutzung, verpachtet.

Die auf die verpachteten Grundstücke entfallende
Quote des jährlichen Jagd-Pachtschillings fällt der
Kirche (Pfründe) zu.

Bei Pachtung von Grundstücken durch eine Ge-
meinschaft von Personen, trifft die Verpflichtung zur
Entrichtung des Pachtzinses jedes Mitglied der Ge-
meinschaft zur ungeteilten Hand in solidum.

2. Der Pachtzins ist in vierteljährigen Raten und
zwar am ..... (Zahlungstag) im vor-
hinein an die Kirchen-(Pfründen-)Vorsteherung zu ent-
richten.

Die erste Rate ist sogleich nach Unterfertigung
des Lizitationsprotokolles durch den Erstehrer fällig,
falls der Pachtvertrag einer höheren Genehmigung
bedarf, nach Bekanntmachung derselben.

Wenn der Pächter nach geschehener Einmahlung
mit der Bezahlung des Zinses derart säumig ist, daß
er bei Eintritt des nächsten Zahlungstermines den rück-
ständigen Zins nicht vollständig entrichtet hat, ist die
Kirchen-(Pfründen-)Vorsteherung berechtigt, den Pächter
als vertragsbrüchig zu behandeln.

3. Die Pächter haben die Grundstücke im guten
Kulturzustande zu erhalten, die Wiesen zu reinigen,
die Gärten, Weingärten und Äcker wenigstens alle
drei Jahre einmal gut und ordentlich zu düngen und
dies der Kirchen-(Pfründen-)Vorsteherung anzuzeigen,
widrigenfalls diese berechtigt ist die ordentliche Dün-
gung auf Kosten der Pächter bewerkstelligen zu lassen,
bei Weingärten ist vorzüglich darauf zu sehen, daß
dieselbe mit den erforderlichen Stecken versehen und
durch Gruben vermehrt werden.

P r e d m e t .

Zakupna dražba zemljišča cerkve sv. ....
v ..... (nadarbine v .....)
dovoljeno z odlokom županstva v .....
z dne ..... št. ....

P r i č u j o č i :

(Ime, posej, bivališče pričujočih.)

.....

P o g o j i

pod katerimi se to zemljišče v najem daje, so sledeči:

1. Zemljišča se dajo v zakup na ..... let,
t. j. od dne ..... do dne .....
in sicer najvišjemu ponudniku, da jih sme po deželni
navadi uživati, toda ne za lov.

Lovska zakupnina v zakup danih zemljišč pri-
pada cerkvi (nadarbini).

Če je zemljišče vzela v zakup skupina oseb, za-
deva dolžnost plačevati zakupnino vsakega člana te
skupine nerazdelno (in solidum).

2. Zakupnina se plačuje v .....
ponajprešnjih obrokih dne .....
cerkvenemu (nadarbinskemu) predstojništvu.

Prvi rok plača zakupnik precej po podpisu draž-
benega zapisnika ali, če je odobrenje višje oblasti po-
trebno, po došlem odobrenju.

Če zakupnik kljub opominu zakupnina ne plača,
in je še ni poravnal, ko nastopi drugi rok, je cerkveno
(nadarbinsko) predstojništvo upravičeno smatrati za-
kupnika kot prelomivca pogodbe.

3. Zakupniki morajo zemljišča ohraniti v dobrem
stanju, morajo travnike trebiti, vrtove, vinograde in
njive najmanj vsako tretje leto dobro in običajno po-
gnojiti in to naznaniti cerkvenemu (nadarbinskemu)
predstojništvu, sicer je to upravičeno običajno pogno-
jenje na zakupnikove stroške izvršiti. Pri vinogradih
se mora paziti, da so preskrbljeni s količi in z jarki.

Der Pächter ist nicht berechtigt, auf den Gründen stehendes Stammholz sich ohne Zustimmung der Kirchen-(Pfründen-)Vorstellung anzueignen oder dasselbe zu schädigen.

4. Der Pächter hat bei eigener Haftung und Ersatzpflicht zu wachen, daß die Anrainer die Grenzen des Grundstückes nicht überschreiten oder sich an den Grundstücken der Kirche irgendwelche Besitzhandlungen anmaßen. In solchen Fällen ist unverweilt die Anzeige an die Kirchen-(Pfründen-)Vorstellung zu erstatten.

5. Für den Ertrag der Pachtobjekte wird keinerlei Gewähr geleistet. Der Pächter hat auch bei vollkommener Ertragslosigkeit, dieselbe mag aus welchem Grunde immer eingetreten sein, weder einen Anspruch auf Entschädigung noch auf eine Herabminderung des Pachtzinses.

6. Die eigenmächtige Änderung der Kulturart der Grundstücke ist nicht gestattet. Der Pächter kann in einem solchen Falle als vertragsbrüchig behandelt und zu voller Wiederherstellung verhalten werden. Für vorgenommene Meliorationen wird in keinem Falle irgendein Ersatz geleistet.

7. Die Kirche beziehungsweise Pfründe trägt alle landesfürstlichen Steuern und entrichtet alle auf Grund und Boden haftenden Lasten. Alle sich aus der Bewirtschaftung des Grundstückes ergebenden Leistungen, z. B. Feldhüterlohn treffen den Pächter.

8. Die Vergebung der Pachtgründe in Afterpacht ist bei sonstiger Behandlung als Vertragsbruch untersagt. Dieser Pachtvertrag hat mit allen seinen Rechten und Verbindlichkeiten für die Zeit seiner Dauer auf die Erben des Pächters überzugehen. Bei Ableben des ursprünglichen Pächters steht jedoch beiden Vertragsteilen das Recht der vierteljährigen Kündigung zu. Die Kündigung hat bei der nächsten Zahlung des Pachtzinses zu erfolgen.

9. Wenn ein verpachtetes Grundstück zu irgendeiner außerordentlichen Verwendung für Kirchenzwecke z. B. zu einem Baue während der Pachtzeit herangezogen werden müßte, so hat es der Pächter ohne jede weitere Entschädigung, lediglich gegen Vergütung der auf diesem Grundstück zu erwartenden Ernte abzutreten.

10. In allen Fällen der Vertragsbrüchigkeit des Pächters ist die Kirchen-(Pfründen-)Vorstellung berechtigt, nach ihrer Wahl, entweder die Erfüllung des Vertrages zu verlangen, oder den Pacht als aufgehoben zu behandeln, die Grundstücke ohne vorheriges gerichtliches Verfahren auf Gefahr und Kosten des Pächters, welcher für diesen Fall auf seinen Grundbuchsbesitz der Pachtobjekte unter Begebung aller

Zakupnik ni upravičen, da bi si prilaščeval brez soglasja cerkvenega (nadarbinskega) predstojništva na zakupnem zemljišču rastoči les ali da bi ga posekal.

4. Zakupnik mora pod lastno odgovornostjo in pod dolžnostjo, da bo škodo poravnal, paziti, da mejaši ne bodo prekoračili meje zemljišča, ali da si ne bodo prisvajali kakih posestnih dejanj. V takih slučajih se mora cerkveno predstojništvo takoj o tem obvestiti.

5. Za donos zakupnega predmeta se ne jamči. Zakupnik nima pravice n. pr. do odškodnine niti do znižanja zakupnine, čeprav bi zemljišče iz katerega koli vzroka ničesar ne neslo.

6. Lastnovoljne izpremembe kulturne vrste zemljišča niso dovoljene. Zakupnik bi s tem prelomil pogodbo in bi se smel prisiliti, da postavi zemljišče v poprejšnji stan. Za izvršeno izboljšanje (melioracijo) se ne daje odškodnjna.

7. Cerkev (nadarbina) nosi vse deželne davke in vsa bremena, ki slone na zemljišču. Vse iz obdelovanja zemljišča nastale dajatve n. pr. za poljskega čuvarja zadevajo zakupnika.

8. Oddajanje v podzakup je prepovedano. Ta zakupna pogodba preide z vsemi pravicami in dolžnostmi za čas svoje veljavnosti na zakupnikove dediče. Ob smrti prvotnega zakupnika pa smeta obe stranki zakup odpovedati proti četrletni odpovedi. Odpoved se napove pri prihodnjem vplačevanju zakupnine.

9. Ko bi se potrebovalo v zakup dano zemljišče za kako izredno vporabo v cerkvene namene n. pr. v zidavo, še med zakupno dobo, mora zakupnik zemljišče odstopiti brez vsake odškodnine, edinole proti povračilu vrednosti na tem zemljišču pričakovane žetve.

10. V vseh slučajih, če zakupnik pogodbo prelomi, je cerkveno (nadarbinsko) predstojništvo upravičeno, po lastni odločbi ali zahtevati, da naj se pogodba izpolnjuje, ali pa da naj pogodba prestane in se zemljišče po dražbi zopet v zakup dá brez poprejšnjega sodnega postopanja na nevarnost in stroške zakupnika, ki se je za ta slučaj izrečno odpovedal vsem pravnim pomočkom na svojem zemljejnijnem posestvu glede

Rechtsmittel ausdrücklich verzichtet, im Wege der Versteigerung wieder zu verpachten. Ein Rückersatz des gezahlten Pachtzinses findet auf keinen Fall statt.

11. Beide Vertragsteile verzichten auf das Recht diesen Vertrag wegen Verletzung über die Hälfte anzufechten.

12. Der Pächter ist verpflichtet den Stempel zu diesem Protokolle aus Eigenen herbeizuschaffen und falls er eine Abschrift verlangen sollte, die Kosten derselben zu tragen.

13. Der Pachtvertrag wird für den meistbietenden Pächter und dessen Erben durch Unterfertigung dieses Lizitationsprotokolles rechtsverbindlich. Für die Kirche (Pfründe) wird der Vertrag aber erst dann verbindlich, wenn das Anbot wenigstens den Ausrufspreis erreicht, und falls es sich um eine mehr als 3 jährige Verpachtung handelt, die erforderliche höhere Genehmigung erfolgt ist. Der Meistbieter ist bis zur Entscheidung der zur Genehmigung befugten Oberbehörden, unter Verzicht auf die in §§ 862 und 865 a. b. G. B. normierte Frist und Rechtsfolge, an sein Meistbot gebunden.

NB. Bei Lizitationen, bei welchen eine Kautions zur Sicherstellung der Erfüllung der Vertragspflicht gefordert wird, hat Punkt 10 folgendermassen zu lauten:

Zur Sicherstellung der Erfüllung seiner Vertragsverbindlichkeiten verpflichtet sich der Pächter an die Kirchen- (Pfründen-) Vorstehung mittelst der diesem Protokolle beigehefteten Pfandbestellungsurkunde (siehe Formulare C) binnen drei Tagen nach Annahme seines Angebotes bei sonstiger Vertragsbrüchigkeit, einen Betrag von ..... (Sparkassebuch, Wertpapiere) ..... als Handpfand zu übergeben.

In allen Fällen der Vertragsbrüchigkeit des Pächters ist die Kirchen- (Pfründen-) Vorstehung berechtigt nach ihrer Wahl, entweder Erfüllung des Vertrages zu begehren oder den Pacht als aufgehoben anzusehen, die Grundstücke ohne vorheriges gerichtliches Verfahren auf Gefahr und Kosten des Pächters, welcher für diesen Fall auf seinen Grundbuchsbesitz der Pachtobjekte unter Behebung aller Rechtsmittel ausdrücklich verzichtet, im Wege der Versteigerung wieder zu verpachten, und die erlegte Kautions hiebei auf Abschlag der zu ersetzenden Differenz im Pachtzinse zurückzubehalten.

14. Der meistbietende Pachtlustige erklärt durch Unterfertigung dieses Lizitationsprotokolles sich mit allen voranstehenden Pachtbedingungen einverstanden.

Auf diesen Umstand werden die Pachtlustigen besonders aufmerksam gemacht.

Hierauf wird mit der Versteigerung begonnen:

a) Parzelle Nr ..... Katastralgemeinde .....
Kulturart (z. B. Wiese) in Ausmasse

zakupnih predmetov. Zakupnina se v nobenem slučaju ne vrne.

11. Pogodnika se odpovesta pravici razdirati pogodbo radi nadpolovične prikratbe prave vrednosti.

12. Zakupnik mora kolek zapisniku sam preskrbeti in, če zahteva prepis, stroške zanj sam vrniti.

13. Zakupna pogodba je za najvišjega ponudnika in za njegove dediče obvezna precej po podpisu zapisnika. Za cerkev (nadarbino) pa je pogodba obvezna šele, če ponudba dosega vsaj izklicno ceno in če pogodbo potrdijo višje oblasti, kadar se da zemljišče v zakup za več ko tri leta. Najvišji ponudnik je do odločitve višjih oblasti vezan na svojo najvišjo ponudbo, in sicer z odpovedjo na v §§ 862 in 865 obč. drž. zak. določeni rok in pravni posledek.

NB. Pri dražbah, kjer se zahteva varščina v zagotovilo, da se bodo zakupne dolžnosti izpolnjevale, naj se točka 10. tako glasi:

§ 10. V zagotovilo, da bo izpolnjeval zakupne dolžnosti, se zaveže zakupnik cerkvenemu (nadarbinskemu) predstojništvu z zastavno listino, pristoito temu zapisniku (glej vzorec C), da bo v treh dneh po sprejemu stavljenih ponudbe proti siceršnji neveljavnosti pogodbe izročil cerkvenemu (nadarbinskemu) predstojništvu kot ročno zastavo znesek (hranilno knjižico, vrednostne papirje št. ....)

V vseh slučajih, kadar zakupnik pogodbo prelomi, je cerkveno predstojništvo upravičeno po svoji izbiri, ali zahtevati, da naj se pogodba izpolnjuje, ali pa da naj zakup preneha in da se zemljišče brez poprejšnjega sodnega postopanja na škodo in stroške zakupnikove, ki se za ta slučaj izrečno odpove vsem pravnim pomočkom, na dražbi zopet oddajo, vložena varščina pa pridrži za poravnava razlike pri zakupnini, ki se mora povrniti.

14. Najvišji draživec se izjavi s podpisom tega zakupnega zapisnika, da se z vsemi spredaj stoječimi zakupnimi pogoji zлага.

Na to okolnost se draživci posebno opozarjajo.

Potem se prične z dražbo:

a) Parcela št. .... kat. obč. ....
vrsta zemljišča (n. pr. travnik) .....

von ..... ha ..... a ..... m² Grund-
buchseinlage Z ..... Ausrufspreis .....
Hierauf haben geboten: .....

v meri ..... ha ..... a ..... m² zemljeknjižni vložek
št. .... izklicna cena .....
Ponudili so .....

Nachdem das Anbot des N. N. ....
..... von niemanden mehr überboten wird, wird
ihm unter den oben angeführten Bedingungen diese
Parzelle in dem angegebenen Ausmasse um dem jähr-
lichen Pachtbetrag von ..... K ..... h (in Worten)
auf die Dauer von ..... Jahren, das ist
vom ..... bis ..... in Pacht gegeben
(eventuell) vorbehaltlich der Genehmigung durch die
vorgesetzte Behörde. Der Ersterher bestätigt durch
seine eigenhändige Unterschrift sich mit dem Vorste-
henden vollkommen einverstanden.

Unterschriften des
1. Leiters der Versteigerung,
2. des Kirchenvorstehers nebst Amtssiegel, bei
Verpachtung von Kirchengrundstücken auch die Unter-
schriften der Kirchenkämmerer,
3. des Ersterhers.

Ker nihče ni več ponudil ko N. N., se izroči
njemu pod zgoraj naštetimi pogoji ta parcela v navedeni
izmeri za letno zakupnino K ..... h ..... (z bese-
dami .....) za dobo od .....
do ..... v zakup pod pridržkom, da to
pogodbo potrdijo višje oblasti.

Zakupnik potrdi z lastnoročnim podpisom, da je
zadovoljen s predstojječimi določbami.

Podpišejo se:

1. voditelj dražbe,
2. cerkveni predstojnik z uradnim pečatom (pri
cerkvenem zemljišču tudi ključarja),
3. zakupnik.

Pfandbestellungsurkunde.

Der Endesgefertigte (Vor- und Zuname, Stand
und Wohnort des Pächters) als Pächter des (der) von
ihm auf Grund des Lizitationsprotokoll vom (Da-
tum und Zahl) für die Zeit von .....
bis ..... in Bestand genommenen, der
(Bezeichnung der Kirche oder Pfründe) gehörenden
Grundstückes oder Grundstücke nach der Grundbuchs-
bezeichnung von Einlage und Katastralparzelle (gemäß
§ 10 obbezogenen Lizitationsprotokoll) erlegt hiemit
als Handpfand zur Sicherstellung der Erfüllung seiner,
auf dieses Lizitationsprotokoll sich gründenden Vertrags-
pflichten den Betrag von (Alternative: das Sparkasse-
buch der Sparkasse in ..... lautend
auf ....., oder nachstehende Wertpapiere .....)
zu Händen der Kirchen-(Pfründen-)Vorsteherung (deren
Bezeichnung) gegen Rückstellung binnen ..... Monaten
nach Ablauf dieses Pachtvertragsverhältnisses.

(Datum und Unterschrift.)

Zastavna listina.

Podpisani (ime, priimek, stan, bivališče zakup-
nikov) kot zakupnik zemljišča pripadajacega cerkvi
(nadarbini) v ..... parc. števil .....
katoliška občina ..... polaga v smislu
§ 10 gorenjega dražbenega zapisnika kot ročno za-
stavo v zagotovilo izpolnitve pogodbenih dolžnosti
znesek ..... (alternativa: hranilno knjižico hranil-
nice v ..... števil ..... ; ali državno
obveznico z dne ..... števil .....
itd.) v roke cerkvenega (nadarbinskega) predstojništva
v ..... proti povratku v ..... mesecih
po minuli pogodbeni dobi.

(Datum in podpis.)

Poročilo o konferencah „Sodalitatis ss. Cordis Jesu“ l. 1909.

(Konec.)

O tretjem redu.

(Jan. Ažman)

Tretji red je naprava, katere katoliški duhovnik ne more in ne sme prezirati. — Kot duhovni pastir mora vedeti, kakšno stališče naj zavzema nasproti tretjemu redu, kot spovednik pa, kako mu je prav ravnati s tretjeredniki.

Tretji red ima mnogo nasprotnikov med posvetnjaki; kar pa ni čudo, ker je njegov ustroj naravnost nasproten nazorom in težnjam posvetnjakov; a da se celo med duhovščino dobe, ki mu niso prijazni, je pa bolj težko umeti!

Da si moremo narediti o tem pravo sodbo, je treba, da dobro razločimo med tretjim redom in med tretjeredniki. Mnogi tretjeredniki namreč, še več pa mnoge tretjerednice ne žive tako, kakor jim ukazuje tretji red in ti s svojim nekrščanskim življenjem delajo nečast svojemu redu; a da bi kdo zavoljotega red sam smel zametovati in obsojati, to pa vendar ne gre.

Tretji red je namreč častljiva naprava zavoljo svojega začetnika in ustanovitelja, sv. Frančiška Serafinskega; častljiv zavoljo svoje starosti, saj bo kmalu 700 let, kar obstaja; častljiv zavoljo mnogih svetnikov, ki so mu pripadali; častljiv zavoljo velikanskih uspehov, ki jih je dosegel.

Znano je, kako žalostni so bili časi, v katerih je živel sv. Frančišek Serafinski. Ljudstvo se je pehalo za časni dobrotami; mesto se je vojskovalo zoper mesto, sosed je črtil soseda; predstojniki so zlorabljali svojo oblast, podložni niso poznali pokorščine; pohlep po uživanju, meseno poželenje je ostrupilo vse stanove, duhovni pastirji so mnogokje bolj pasli sebe kot čedo svojo. Med to propalo krščansko družbo je stopil sv. Frančišek Serafinski. Kakor kaka nebeška prikazen in s svetim evangelijem v roki je učil zatajevanje, ponižnost, pokorščino in prostovoljno ubožstvo. In da bi ljudstvo imelo živ zgled takega krščanskega zatajevanja je zbral pod jarm treh evangelijskih svetov moške v prvi red; ženske v drugi red (klarise) frančiškanski in je nastopil s tema dvema armadama vojsko zoper poželjivi svet. Tema dvema redovoma pa je pridružil še tretji red za ljudi med svetom, ki so želeli posnemati po svojih okoliščinah prva dva reda v skrbi za krščansko popolnost. In ti trije redovi so se razširili s čudovito hitrostjo po raznih deželah in z njimi je sveti Frančišek v pravem pomenu besede prenovil obličje zemlje.

V marsičem so podobni naši časi tedanjim. In kar je bilo takrat zdravilo bolnemu svetu, mora imeti

tudi moč za boleznih naših dni. To je dobro spoznal veliki papež Leon XIII., ki vabi v tretji red z okrožnicama *Auspicato* dno. 17. sept. 1882 in *Misericors Deus* dno. 6. jun. 1883. In da bi se jih toliko več lahko pridružilo, je v zadnje imenovani okrožnici času primerno polajšal pravila tretjega reda in uredil njegove dobrote in odpustke. Priporoča pa tretji red s temi besedami: Častljivi bratje (namreč patriarhi, nadškofje in škofje)! Skrbite zato, da bodo verniki tretji red dobro spoznali in prav cenili; da bodo duhovni pastirji svoje ovčice učili, kakšen je tretji red, kako lahko se mu je prilagoditi, kako obilne pomočke nudi za izveličanje, in koliko koristi obeta za domače in javno življenje. Temu primerno trejji red tudi naš škof priporočajo pri vsaki priliki. Kaj pa sledi iz tega, za duhovne pastirje:

1. da naj so sami udje tretjega reda;
2. da naj ga na vso moč goje in razširjajo med svojimi verniki.

1. Tretji red duhovniku ne naklada nobenih posebnih težav. Ni mu treba moliti po 12 očenašev vsak dan, ampak zadostuje brevir, h kateremu je itak zavezan. Ni mu treba izpolnjevati posebnih postov razen pred praznikom sv. Frančiška (3. oktobra). Ni mu treba moliti po en del svetega rožnega venca za umrlimi tretjeredniki, ampak zadostuje, da se jih spominja pri sveti maši. Razen obleke sv. Frančiška (škapulirja in pasu) nima nobenih drugih dolžnosti, razen h katerim je že tako zavezan po svojem stanu. Zato pa ima duhovnih dobrot in zveličanskih pomočkov obilo. Popolne odpustke vsak mesec enkrat, kadar opravi sv. spoved; večkrat v letu vesoljno odvezo in dvakrat papežev blagoslov (če pač more zraven priti), po smrti od vsakega tretjerednika njegove skupščine en del svetega rožnega venca in veliko priprošenj od tretjega reda tudi po smrti. Razentega je deležen tudi vseh dobrih del prvega in drugega frančiškanskega reda. Vse to tedaj bi moralo vabiti duhovnika v tretji red in težko je razumeti, kaj bi ga moglo odvrčevati od njega.

2. Kakor je pa za duhovnika silno koristno, če je v tretjem redu; tako je tudi njegova dolžnost, da ta red na vso moč priporoča in razširja med svojimi verniki. Tudi za vernike so po že imenovani naredbi papeža Leona XIII. pravila tretjega reda tako polajšana, da jih lahko izpolnjuje, kdor ima le kolikaj dobre volje. Edina težava je tistih 12 očenašev na dan, ki se pa tudi zmaga, ako se jih razdeli na 3 ali 4 dele čez dan; sicer se pa more moliti tudi med delom ali grede

po poti. Ukazana je pač vsakdanja sveta maša, pa tudi le, če je mogoče, in mesečen prejem sv. zakramentov, kar se pa že tako priporoča gorečim kristjanom.

Tudi post imajo tretjeredniki razen sicer zapovedanih samo oni 3. oktobra; pa za vsakega umrlega tretjerednika njegove skupščine en del svetega rožnega venca. — Vse določbe te pa ne vežejo pod grehom. Duhovni dobiček pa je velik, kakor je bilo zgoraj povedano pri duhovnikih. Tudi je velika dobrota, da porcijunkulske odpustke lahko doma dobe.

Duhovni pastir bi tedaj ne storil svoje dolžnosti, ko bi preziral tretji red, ko bi ga ne priporočal in po moči ne razširjal. V prav mnogih krajih, zlasti na večjih farah in ondi, kjer je daleč do frančiškanskih ali kapucinskih samostanov, je svetovati, da se napravijo in kanonično vpeljejo tretjeredne skupščine. Kjerkoli je že 25—30 tretjerednikov ali je upanje, da se jih toliko dobi, ondi naj se ustanovi lastna skupščina. Treba je k temu: 1. dovoljenja od škofijstva, 2. pooblaščenja duhovnega pastirja od frančiškanskega provincijala, da sme sprejemati ude, deliti vesoljno odvezo in papežev blagoslov. Seveda mora biti duhovni pastir sam tretjerednik. 3. naj se kanonična ustanova izvrši po P. provincijalu, ali po njega namestniku, sicer pa po predstojniku tretjega reda iz samostana, v katerega področje spada župnija.

K temu opomnimo: Razvoj in razširjanje tretjega reda v škofiji naj se po zgledu Marijinih družb vsako leto objavi v „Škofijskem Listu“. Oni pregled iz leta 1902. je nezadosten.

1. Vsa predstojništva tretjega reda po naših samostanih naj poročajo o novem letu, koliko udov je pristopilo med letom in koliko odpadlo (umrlo) in koliko jih je ostalo koncem leta (to pa razdeljeno po spolu).

2. Enak pregled naj dopošljejo predstojniki tretjega reda iz onih župnij, kjer je skupščina kanonično vpeljana.

3. Pa tudi župniki tistih župnij, kjer ni posebne skupščine, naj imajo natančen pregled, koliko tretjerednikov se nahaja v njih župniji (število udov naj poizvedo pri velikonočnem izpraševanju) in kje so vpisani (v katerem samostanu ali bližnji tretjeredni skupščini).

4. Frančiškanski in kapucinski predstojniki tretjega reda naj ne sprejmejo nikogar v tretji red, ako ne prinese izpričevala oziroma listka od svojega župnika. Tako bo mogoče, da se tudi v tretji red vpelje nekak red, kar se je dosedaj pogrešalo.

Vodstvo tretjega reda, posebno ondi, kjer je kanonično vpeljana skupščina, zahteva mnogo skrbi in truda; vendar pa je korist tudi velika in neprecenljiva, kjer se modro in goreče vodi. Posebne pazljivosti je treba pri sprejemanju. Izkušnja namreč uči, da se

mnogi oglašajo iz manj hvalevrednih nagibov. (Na primer: da bi lažje dobili kako podporo.) Dobro pa je pri tretjem redu to, da je novinec celo leto v poizkušnji, in se ga lahko opazuje ali od drugih poizveduje o njegovih lastnostih in navadah. S tem, da se sprejmejo le bolj zgledni in pošteni verniki, ali pa da se ne vredni izbacnejo, bo najbolje preskrbljeno za ugled in dobro ime tretjega reda.

Preosnova in duhovno vodstvo tretjega reda.

(P. Salezij Vodošek.)

Znamenita in vелеvažna je enciklika papeža Leona XIII. z dne 30. maja 1883: „Misericors Dei Filius“. Tu je Leon XIII. dolžnosti tretjega reda zelo olajšal in ves tretji red preosnoval za današnje razmere. To pa zato, da bi se tretji red med verniki kolikor mogoče razširil.

Po tej enciklici imajo neposrednje vso duhovno sodnost čez tretji red in popolno vodstvo predstojniki prvega in tretjega regularnega reda. K prvemu redu pripadajo frančiškani, kapucini in minoriti (konventuali). Regularni tretji red pa tvorijo takozvani „regularni terciariji“, to so tretjeredniki, ki žive skupno v samostanu. Pri nas jih sploh ni.

Te štiri zase samostojne redovne panoge izvršujejo v imenu sv. stolice vso jurisdikcijo čez tretji red, njim je izročeno celo vodstvo tretjega reda. — To vodstvo obsega sledeče pravice: sprejemati v tretji red, prejemati obljube po dovršenem noviciatu, izključevati iz reda, nalagati pokoro za prestopke, olajševati posamezne dolžnosti oziroma izpreminjati jih v druga dobra dela, vizitirati skupščine, voditi volitve za nadzorstvo, mesečne shode, ustanavljati nove skupščine, deliti papežev blagoslov in vesoljno odvezo.

Te pravice imajo torej provinciali imenovanih redovnih panog — vsak za svojo provincijo — in tudi samostanski predstojniki (gvardiani in superiorji) pa samo za svoje okrožje. Vsi ti imajo za svoje okrožje „iurisdictionem ordinariam“. Navadno pa redovni predstojniki pooblaste v vsakem samostanu še posebej enega patra, da opravlja vse zadeve tretjega reda (iurisdictione delegata). Jurisdikcijo v zadevah tretjega reda imajo torej redovni in samostanski predstojniki in tisti duhovniki, ki so jo dobili od redovnih predstojnikov. Samo zato pa, ker je duhovnik sam v tretjem redu, nima glede vodstva tretjega reda nobenih pravic.

Tretji red ni navadna bratovščina, temveč je pravi red, ki ima kakor vsak cerkveni red, od sv. sedeža potrjeno vodilo, noviciat, obljube, redovno obleko.

Če se je torej pri navadni bratovščini treba držati cerkvenih predpisov, da se pravilno ustanovi in prav vodi, koliko bolj je tega treba pri tretjem redu.

Posamezni, po župnijah raztreseni tretjeredniki, dasi mnogokrat veliko dobrega store, ne bodo nikdar dali sv. cerkvi tega, kar se od njih pričakuje. Nasprotno. Pri takih se rado zgodi, da se, zavedajoč se, da so nekaj več kot drugi, navzamejo nekega napuha in so potem slabši kot drugi ter tako dobri stvari veliko škodujejo.

Tretji red je treba organizirati. Tu pa je v prvi vrsti potrebno, da se tretji red v župniji pravilno, kanonično ustanovi in potem tudi pravilno vodi. — Tretjeredniki ene župnije naj tvorijo samostojno skupščino. Take skupščine so, ako se jim posvečuje količkaj pozornosti in skrbi, nepopisnega pomena za cerkveno in versko življenje. To dobro vedo gospodje, ki se za tretji red zanimajo in žrtvujejo. Gospod, ki ima vzorno urejen tretji red, mi je rekel: „Najboljše matere, najskrbnejše gospodinje in najzvestejše žene v celi župniji so tretjerednice. Kar se pa tiče deklet, ki so v Marijini družbi, moram reči, da so najboljše tiste, ki so obenem v tretjem redu. Na te se lahko zanesem v vsakem oziru.“

Konstituiranje skupščine.

Da se tretji red v župniji tako — kanonično — ustanovi, je treba predvsem škofijskega dovoljenja. Zadošča pa tudi ustno ali splošno dano dovoljenje. — Za prakso velja, da se škofijsko dovoljenje na vsak način dobi in hrani ali v arhivu ali pa v zapisniku. Temu pismenemu dovoljenju naj se tudi pridene potrdilo, da se je tretji red res pravilno ustanovil, da se tako izogne vsem poznejšim dvomom.

Koliko udov se zahteva za ustanovitev samostojne skupščine? Zadostuje jih 20 ali 30. Čim prej si ti organizirajo, tem prej bo dobra stvar napredovala.

Vsaka skupščina mora imeti svoj odbor za nadzorstvo. Število odbornikov se določuje po krajevnih razmerah. Navadno je prednik (-ca) in nekaj svetovavcev — morda za vsako vas eden (ena). Ti imajo dolžnost nadzorovati tretjerednike, zlasti novince ter jih o potrebnih dolžnostih poučiti. Ako voditelj sam še svojih ljudi dobro ne pozna, naj bi se tisti, ki želijo biti sprejeti, zglasili pri predniku (prednici oziroma dotični svetovavki), da jih ta voditelju priporoči. — V vsakem odboru naj bi bil tudi blagajnik, ki oskrbuje redovno premoženje. Ako ima tretji red tudi svojo knjižnico, je treba tudi knjižničarja.

Vsaka tako ustanovljena skupščina tretjega reda je samostojna, neodvisna. Vendar pa niso vse skupščine enake. Razločujemo namreč tri vrste skupščin.

1. Glavne skupščine, to so skupščine v samostanskih cerkvah sv. Frančiška. K tem pripadajo tretje-

redniki dotičnega kraja in iz okolice, kjer se zaradi majhne daljave ne ustanavljajo samostojne skupščine. Vodi jih ali samostanski predstojnik sam ali pa v to posebej pooblaščen redovnik.

2. Podružnice z lastnim namestnim voditeljem; to so skupščine, ki so z dovoljenjem škofijskega in provincialnega ustanovljene v župnijah, kjer ni samostana sv. Frančiška. Te vodi v to pooblaščen redovni ali svetni duhovnik. Take podružnice so tudi samostojne, in imajo torej njih voditelji popolno vodstvo. Zato jim ni treba pošiljati imen tretjerednikov v samostan. Imeti pa morajo sami natančen zapisnik vseh udov, — najboljše v (velikosti in) obliki matičnih knjig, da se ne more tako lahko izgubiti. Dasi so te podružnice samostojne, so vendar podvržene vizitaciji samostana, ki jih je ustanovil. Vsaj enkrat v letu bi se morala vizitacija izvršiti; tako zahteva vodilo. Za vizitatorja pa mora voditelj tretjega reda prositi samostanskega predstojnika. Od te vizitacije je veliko odvisno. Marsikje je pravilno ustanovljeni in v začetku lepo cvetoči tretji red oslabil in tudi čisto zaspal le vsled tega, ker nikoli niso klicali vizitatorja. — Dasi voditeljem takih samostojnih podružnic ni treba pošiljati imen, da bi se vpisala v tamošnji zapisnik, vendar naj vsako leto naznanijo v samostan število svojih tretjerednikov — zaradi statistike.

3. Slednjič imamo še eno vrsto skupščin, to so podružnice s preprostim predstojništvom. V bližini frančiškanskih ali kapucinskih samostanov so namreč skoro v vseh župnijah skupščine tretjega reda, ki imajo sicer svoje predstojništvo t. j. prednika (co) z odborom, nimajo pa svojega voditelja. Tu je voditelj podružnice samostanski predstojnik ali pa (samostanski) vizitator tretjega reda. Ta mora podružnico obiskovati in voditi odborove volitve. Domačemu dušnemu pastirju se navadno v takih slučajih daje pravica sprejemati nove ude in njih obljube, deliti jim papežev blagoslov in vesoljno odvezo. Mesečnih shodov taka skupščina, ki ni kanonično ustanovljena, zase nima, ker morajo pravzaprav k shodom hoditi v bližnji samostan. Pri takih podružnicah se pa morajo imena novosprejetih pošiljati v samostan, da se ondi vpišejo. Sploh mora vsak duhovnik, ki ima sicer pravico sprejemati v tretji red, pa ni voditelj kanonično ustanovljene podružnice, imena novosprejetih in tudi imena tistih, ki so naredili obljubo, pošiljati v bližnji samostan. Zakaj vsak tretjerednik mora biti v zapisniku kanonično ustanovljene skupščine.

Važna reč pri tretjem redu so shodi. Vodilo zahteva vsak mesec shod. Ako je število tretjerednikov majhno, se smejo vršiti tudi v župnišču ali v društveni sobi. Ako ima voditelj veliko dela, sme shode združiti tudi s krščanskim naukom, katerega v tem slučaju bolj na tretjerednike aplicira.

Glede vesoljne odveze bi bilo pomniti, da jo v spovednici sme deliti vsak duhovnik, in sicer vselej že dan poprej. Dobivajo jo tretjeredniki vsled določbe Pija X. sledeče dni: 1. januarja, Obreza Gospodova; 6. januarja, sv. Trije kralji; 2. februarja, Svečnica; 19. marca, sv. Jožef, od cvetne nedelje (inkl.) vsak dan do velikonočne nedelje (inkl.); 25. marca, Oznanjenje Marijino; Vnebohod Kristusov, Binkoštna nedelja, Sv. Trojica, Presv. Rešnje Telo, Presveto Srce Jezusovo; 29. junija, Sv. Peter in Pavel; 2. julija, Obiskanje Ma-

rijino; 12. avgusta, sv. Klara; 15. avgusta, Vnebovzetje D. M.; 25. avgusta, sv. Ludovik; 8. septembra, Rojstvo D. M.; 17. septembra, Rane sv. Frančiška; 4. oktobra, sv. Frančišek Asiški; 1. novembra, Vsi svetniki; 19. novembra, sv. Elizabeta; 25. novembra, sv. Katarina; 8. decembra, Brezmadežno Spočetje; 25. decembra, Rojstvo Gospodovo.

„Kdor širi tretji red, izvršuje delo božje.“
(Leon XIII.)

34.

Društvo za krščansko umetnost.

Društvo za krščansko umetnost je tu vložilo sledečo prošnjo:

Najudaneje podpisano načelništvo „Društva za krščansko umetnost“ si usoja predložiti prečastitemu kn.-šk. ordinariatu naslednjo prošnjo:

Prečastiti kn.-šk. ordinariat naj blagovoli milostno dovoliti, da smejo „Društvu za krščansko umetnost“ pristopiti župne cerkve ljubljanske škofije in plačevati članarino iz tekočih dohodkov teh cerkva.

To prošnjo opira društveno načelstvo na sledeče razloge:

1. Delovanje društva za krščansko umetnost je v prid predvsem cerkvam ljubljanske škofije.

2. Društvo ima pa le malo članov, le okoli 200, tako da mu ni lahko zmagovati vsakoletnih stroškov,

ako hoče potrebi primerno skrbeti za knjižnico in škofijski muzej.

3. Društvo ne dobi od nikoder nobene podpore.

4. Mnogo gmotne podpore bo potrebovalo društvo, da bo moglo izvršiti veliko delo, ki si ga je stavilo, ko namerava izdati v zvezi z „Leonovo družbo“ Topografijo umetnosti Kranjske dežele.

5. Po § 4 društvenih pravil morejo postati člani „Društva za krščansko umetnost“ tudi pravne osebe.

Na temelju teh razlogov ponavlja načelništvo svojo udano prošnjo ter hkrati prosi, da bi se v slučaju milostne ugoditve te prošnje dano dovoljenje blagohotno objavilo v Škofijskem Listu.

Vsled prošnje se s tem dovoli, da smejo pristopiti kot članice „Društvu za krščansko umetnost“ vse župne cerkve ljubljanske škofije. Članarina znaša ob pristopu K 4, potem vsako leto po K 2.

35.

Pozor na stare cerkvene paramente.

Častiti duhovščini se naznanja sklep justičnega upravnega senata c. kr. deželne kot kazenske sodnije v Gradcu z dne 6. februarja 1910, št. $\frac{\text{Pr. 84}}{14 \text{ a/10}}$:

Bei diesem Gerichte erliegen:

Aus der Strafsache gegen Maria Treutler und Franz Brandstätter, früher Langenwang (Steiermark), dann Graz, Pfeifengasse 3, Paramentenhändler, mehr als 1500 Gegenstände, als: Altarpolster, Stolen, Manipeln, Bursen, Pallen, Kirchenfahnen und Zubehöre derselben, Meßkleider, Baldachine, Pluviale, Kasulen, Monstranze, Ampelgehänge, Kelchteile und andere

ähnliche Gegenstände, teils ganz, teils zertrennt und zerlegt, wie solche zum Eintausch oder zur Reparatur gegeben wurden.

Die unbekanntenen Eigentümer dieser Gegenstände werden gemäß § 376 St.-P.-O. aufgefordert, sich binnen Jahresfrist von der dritten Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte der „Grazer Zeitung“ hierger. zu melden und ihr Eigentumsrecht nachzuweisen, widrigens diese Gegenstände entweder den Beschuldigten ausgefolgt oder zum Zwecke der Abfuhr des Erlöses an die Staatskasse veräußert werden würden.

O porokah ruskih podanikov v Avstriji.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko sporoča z dopisom z dne 25. februarja t. l., št. 4647 semkaj doslovno:

Mit Beziehung auf den hierortigen Erlaß vom 11. September 1898, Z. 12.962, betreffend die von russischen Staatsangehörigen außerhalb Rußlands zu schließenden Ehen, beehrt sich die k. k. Landesregierung infolge Erlasses des k. k. Ministeriums des Innern vom 17. Februar 1910, Z. 28.005 ex 1907, dem hochwürdigsten fürstbischöflichen Ordinariate zur gefälligen Verständigung der Matrikenführer mitzuteilen, daß nach einer im diplomatischen Wege eingeholten neueren Auskunft der kaiserlich-russischen Regierung, die in Österreich zu einer Ehe schreitenden russischen Staatsangehörigen nunmehr in der Lage sind, im Sinne des Hofkanzleidekretes vom 22. Dezember 1814, Pol. Ges. Slg., Band 42, Nr. 108, das Zeugnis einer heimatlichen Behörde des Inhaltes beizubringen, daß die beabsichtigte Ehe nicht im Widerspruche mit den russischen Gesetzen sei.

Zur Ausstellung dieser Ehefähigkeitszeugnisse sind nunmehr dieselbe Funktionäre ermächtigt und berufen, welche den in Deutschland eine Ehe eingehenden Russen das bezügliche Zertifikat ausstellen, nämlich:

Für Angehörige des orthodoxen (griechisch-katholischen) oder des evangelischen Bekenntnisses der Gemeindegeistliche des Wohnortes oder des letzten russischen Wohnortes des Verlobten;

für Angehörige des römisch-katholischen Bekenntnisses die Polizeibehörde dieses Ortes,

für Israeliten der Rabbiner dieses Ortes, dessen Unterschrift durch die Polizeibehörde zu beglaubigen ist,

für Mohammedaner der Religionsdiener dieses Ortes, dessen Unterschrift durch die Polizeibehörde zu beglaubigen ist.

O čemer se č. duhovščina s tem obvešča.

Vinkuliranje državnih zadolžnic.

C. kr. deželni plačilni urad v Ljubljani je z dopisom z dne 23. marca t. l., št. 1295 sledeče semkaj sporočil:

In einem konkreten Falle (Pfarramt Želmlje) hat die k. k. Direktion der Staatsschuld mit dem Erlasse vom 18. März 1910, Z. 3085 anher eröffnet, daß Vinkulierungen ausschließlich slovenischer Sprache mit Rücksicht auf den vorgedruckten deutschen Obliga-

tionstext, sowie aus Gründen der Verwaltung und Kontrolle der Staatsschuld nicht verfügt werden können, daß aber an den deutschen Text der Obligationsanschriften der Wortlaut der Anschrift in slovenischer Sprache angefügt werden könnte.

Ko se čč. gg. župnijski predstojniki o tem obveščajo, se jim naroča, naj se v danih slučajih po tem opominu ravnajo.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje: Imenovana sta č. g. Valentin Aljančič, župnik v pokoju in č. g. Janez Berlic, župnik v Boh. Srednji vasi, za kn.-šk. duhovna svetnika.

Podeljene so župnije: Bukovšica č. g. Albinu llovski, župnemu upravitelju istotam; Ig č. g. Viktorju Koechlerju, kaplanu trnovskemu v Ljubljani; Domžale č. g. Frančišku Berniku, župnemu upravitelju

istotam; Dolenji Logatec, Valentinu Remškarju, ekspozitu v Matenji vasi.

Imenovan je bil preč. g. duh. svetnik in župnik v pok. Ignacij Šalehar za kurata v Franc-Jozefovem zavetišču v Ljubljani.

Umeščen je bil č. g. Albin llovski na župnijo Bukovšico dne 14. aprila 1910.

Umril je č. g. Josip Alič, katehet v pok. tržaške škofije, v Idriji dne 10. aprila 1910.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dné 19. aprila 1910.

Vsebinska: 32. O zakupovanju cerkvenih in nadarbinskih zemljišč. — 33. Poročilo o konferencah „Sodalitatis ss. Cordis Jesu“ l. 1909. — 34. Društvo za krščansko umetnost. — 35. Pozor na stare cerkvene paramente. — 36. O porokah ruskih podanikov v Avstriji. — 37. O vinkuliranju državnih zadolžnic. — 38. Škofijska kronika.